

stichting
Kastelen
Buitenplaatsen
Landgoederen

Doesburg, 26 juni 2019

Betreft: uitnodiging studiedag ***klimaatadaptatie bijzondere tuinen***

Geachte heer, mevrouw,

Sinds enige jaren werken de Nederlandse Tuinenstichting (NTs) en stichting Kastelen, historische Buitenplaatsen & Landgoederen (SKBL) samen in de organisatie van een inhoudelijke studiedag. Ook dit jaar nodigen wij u met genoegen uit voor een studiedag, die als titel heeft:

De betekenis van klimaatadaptatie voor bijzondere tuinen.

Wat zijn de gevolgen van de klimatologische veranderingen voor bijzondere tuinen en welke aanpassingen vragen zij?

Dit programma vindt plaats op **maandag 26 augustus 2019 van 10.00 – 17.00 uur** op Kasteel Huis Bergh, Hof van Bergh 8, 7041 AC 's-Heerenberg.

Klimatologische veranderingen

Uiteenlopend onderzoek toont aan dat ons klimaat verandert, waarbij weersextremen vaker voorkomen. Dit zijn bijvoorbeeld extreem zware stormen, langere periodes van droogte en hoge temperaturen, excessieve regenval en verstoring van seizoenen (zachtere winters en hetere zomers). Zulke weersextremen leiden steeds vaker tot problemen in de vaak eeuwenoude tuinen en

www.skbl.nl Stichting Digitaal Portaal voor Nederlandse Kastelen, historische Buitenplaatsen en Landgoederen.

René W.Chr. Dessing • Veerpoortdijk 105 • 6981 LA Doesburg • The Netherlands • +31(0)6 22 80 16 68 • rdessing@skbl.nl
IBAN NL74 ABNA 0430 3337 14 • BIC ABNA NL2A

stichting
Kastelen
Buitenplaatsen
Landgoederen

parken van kastelen, historische buitenplaatsen & landgoederen (KBL). Vele van die mooie tuinen en parken hebben al zwaar te lijden gehad tijdens de langdurige droogteperiode van 2018. Ook ontstonden op sommige KBL bouwtechnische zorgen over huis- en kadefunderingen door drooggevallen grachten, maar ook over verziltend grondwater, niet of onvoldoende grond- of oppervlaktewater om te kunnen sproeien en sterfte van jonge aanplant. Er werden extra kosten gemaakt voor meer personeelsinzet en/of de aanschaf van beregeningsinstallaties. Eerder veroorzaakte de hevige storm van begin 2018 ook al grote schade aan bomen in parken en bossen. Soms leidde heftige regenval ook tot wateroverlast.

Klimaatadaptatie

Dit alles vraagt een meer klimaatbestendige aanpak van bijzondere (oude) tuinen en parken. Welke aanpassingen en maatregelen zijn er mogelijk en wenselijk om de klimaatschade te beperken en zijn hierbij kansen te benutten? De klimaatverandering zal ook leiden tot aanpassingen in het toe te passen plantenassortiment. Waar moeten we dan aan denken? Welke voorbeelden zijn inspirerend en nuttig? Tijdens deze studiedag zullen enige sprekers, ieder vanuit zijn of haar eigen expertise en ervaring, nader op dit grote vraagstuk ingaan.

Voor wie?

De studiedag is bedoeld voor donateurs van de NTs en relaties van sKBL zoals eigenaren, tuinbazen en/of beheerders van historisch groen erfgoed en hen die professioneel danwel als vrijwilliger, betrokken zijn bij de instandhouding van de tuinen en parken op KBL. Ook studenten van relevante studierichtingen zijn welkom. Wel merken wij op dat het aantal plaatsen beperkt is en dat aanmelding geschiedt op basis van binnenkomst. De deelnamekosten van dit programma bedragen voor donateurs van sKBL en voor leden van de NTs € 45,- p.p. Voor niet-donateurs/niet-leden bedraagt de deelname aan deze studiedag € 65,-.

De korting geldt voor maximaal 2 personen per lid of per aangesloten KBL of organisatie.

U kunt zich [hier aanmelden](#). Indien u een dieetvoorschrift volgt, verzoeken wij u ons dit te laten weten zodat wij er rekening mee kunnen houden (indien mogelijk).

Wij zien er naar uit u op maandag, 26 augustus 2019 vanaf 10.00 uur op Kasteel Huis Bergh te ontvangen.

Met vriendelijke groeten,

Hein Krantz (voorzitter NTs) en René W. Chr. Dessing (directeur sKBL)

stichting
Kastelen
Buitenplaatsen
Landgoederen

Programma

Dagvoorzitter: Jennemie Stoelhorst

- 10:00 – 10.30 uur Ontvangst met koffie/thee
- 10.30 – 10.45 uur Marijke Brouwer (directeur Huis Bergh), Hein Krantz
(voorzitter NTs) en René W.Chr. Dessing (directeur SKBL)
- 10.45 – 11.15 uur Madeleen Helmer, senior projectleider klimaatadaptatie
Klimaatverbond
*Inleiding op klimaatveranderingen en noodzaak tot
klimaatadaptatie*
- 11.15 – 11.45 uur Eric Brinckmann, mededirecteur Landgoed Het Lankheet
*Waterberging op landgoed Het Lankheet: mogelijkheden en
consequenties voor het watersysteem*
- 11.45 – 12.15 uur Leo den Dulk, Cantua tuinhistorisch onderzoek, technische en
wetenschapsjournalistiek
*Huidige stand van zaken in West-Europa met betrekking tot
de maatregelen die voor tuinen en parken in ontwikkeling zijn,
speciaal waar het gaat om aanpassingen in plant- en
materiaalgebruik*
- 12:15 – 12:30 uur Afronding ochtendprogramma
- 12.30 – 13.30 uur Lunch
- 13.30 – 14:30 uur Bezoek/rondleiding Huis Bergh of tuin (o.l.v. Marijke Brouwer
en tuinbaas Huis Bergh)
- 14.30 – 15.00 uur Anet Scholma, Buro Mien Ruys
*Klimaatadaptatie en de rol van beplanting: wat kunt u met
bepanting bereiken, welke soorten beplanting kunt u
gebruiken en wat zijn de ervaringen?*
- 15.00 – 15.30 uur Nico Wissing, NL Greenlabel
Een klimaatadaptieve inrichting voorbij het netheidscomplex
- 15.30 – 15.45 uur Vragen / afronding
- 15.45 – 17.00 uur Netwerkborrel